

Szennyvíztározó vagy madárrezervátum?

KRÁLIK EMESE - DÉLVILÁG NAPILAP - 2012.08.14.

Évente 13 millió forint bírságot fizet a szentesi Árpád Agrár Zrt. azért, mert tóba gyűjti a kertészetben használt termálvizet. Ez ugyanis a törvény betűje szerint szennyezés. Ám ebben a tóban halak élnek, és ritka madarak menedéke, ezért a hatóság a fészkelés idejére leállította a közeli kerékpárút-építést.

Sok millió köbméter veszélyes „szennyvíz” tölti meg a szentesi Termál-tavat – ugyanakkor 100 hektárnyi sportolásra használt pálya és madárrezervátum is a szóban forgó vízfelület. A két állítás látszólag ellentmond egymásnak. Arról szól a vita, vissza kell-e, vissza lehet-e sajtolni a lenti rétegekbe a termálvizet, technológiailag megoldható-e egyáltalán, illetve nem volna-e olyan drága, amikor már azt mondanák, hogy többbe kerül a leves, mint a hús.

A természet mindeközben nem töpreng tudományos téziseken, teszi a dolgát. A Termál-tó ugyanis madárritkaságoknak ad otthont, ami méltán keltheti föl a téma iránt érdeklődő kutatók figyelmét. A szentesi kórház nyugalmazott igazgató-főorvosa, az elismert ornitológus, **Bod Péter** saját tapasztalatai alapján mondta: – Húsz éve figyelem a tó madárvilágát. Ha olyan veszélyes a termálvíz, hogyan lehet, hogy a nádasokban, a gyékényesekben tömegesen költenek a szárnyasok?

A Termál-tó egy 40 hektáros kisebb hűtőtóból és 100 hektáros tározóból áll, előbbinek 1 millió köbméter a befogadóképessége, utóbbinak 3 millió köbméter. – A kisebb tóba kerül a mezőgazdasági célra használt, fölöslegessé vált meleg víz, így az a legkeményebb teleken sem fagy be teljesen. Ezt az északról érkező bukó, illetve bűvár költöző madarak ki is használják. Nem repülnek tovább délre, Szentesen telelnek.

Ilyen megfigyelései nem csak Bod Péternek vannak. A tó mellett épülő kerékpárút építési munkálatait leállította négy hónapra az Alsó-Tisza-vidéki Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség. Ezt azzal indokolták, hogy – bár a nyomvonaltól néhány méternyire halad a 45-ös főút is – a munkagépek zaja megzavarná a nádasban költő vadmadarakat a tojásrakásban és a fiókák nevelésében.

A három évtizede mesterségesen kialakított mederbe az Árpád Agrár Zrt. engedi a termálvizet. Mivel a jogszabályok szerint az energiacélú felhasználásra kitermelt, majd lehűlt termálvíz szennyvíz, büntetést is fizetnek: évente mintegy 13 millió forintot.

– Ha nem nyújtottunk volna be egyedi határérték-kérelmet, ez 460 millió lenne. Akkor akár le is húzhattuk volna a rolót – fogalmazott a cég műszaki vezetője, **Nagygál János**. A

jogszabályalkotók szemében a nátrium a legfőbb szálka, nem önmagában, hanem a többi sóhoz való arányát tekintve. A szakember azt is hozzátette: nem tudnak olyan tudományos kutatásról, amely bebizonyította volna a termálvíz káros hatásait. – Teljesen abszurd. Elméletileg persze kivethetnék a vízből a nátriumot valamilyen megfizethetetlen technológiával, vagy esetleg káliummal elsózhatnánk. A tapasztalataim szerint viszont sem a sók, sem a termálvíz jellegzetes szagát adó fenol nem zavarja az élővilágot. A szarvasi halkutató intézet annak idején betelepítette uszonyosokkal, hogy megfigyeljék: hogyan viselik a környezetet. Nem hiszem, hogy rosszul: méteres busákat és amurokat is láttam már.

Az agrárszakember szerint az sem elhanyagolható, hogy a tó óriási turisztikai potenciállal bírhat. A jogi csűrés-csavarást figyelmen kívül hagyva a sportemberek közben már fel is fedezték maguknak a szentesi tavat: jó szél esetén messziről is érkeznek széllovasok, vitorlázók, hogy a szenvedélyüknek hódolhassanak.